

Závažnost důvodů pro individuální vzdělávání posuzuje ředitel školy, který o povolení individuálního vzdělávání rozhoduje ve správním řízení. V obdobných nebo shodných případech musí rozhodovat stejným způsobem. Dostatečnost podmínek může ověřit na místě, kde se žák bude vzdělávat. Dosažené maturitní vzdělání ověřuje ředitel originálem nebo ověřenou kopií příslušných vysvědčení. U učebnic a učebních textů ředitel školy ověřuje, zda jsou fakticky zajištěny, přičemž tak může učinit i návštěvou místa vzdělávání.²

Podle výpovědí 98,6 % ředitelů škol dotázaných v inspekčním elektronickém zjišťování nenastal v jejich škole žádný případ, kdy nepovolili individuální vzdělávání, o které zákonný zástupce žáka žádal. K této situaci došlo pouze ve 3 školách z 212, a to z důvodu nedostatečného zajištění podmínek pro individuální vzdělávání (2 školy) a absence závažných důvodů pro individuální vzdělávání (1 škola). Individuální vzdělávání bylo doporučeno v 12 % škol v situaci, kdy žák ve škole neprosplval. Třetina dotázaných škol má v individuálním vzdělávání i žáky se zdravotním postižením či znevýhodněním.

Při prezenční inspekční činnosti bylo kontrolou žádostí zákonných zástupců zjištěno, že v pěti z navštívených škol žádost neobsahovala všechny náležitosti předepsané ustanovením § 41 odst. 2 školského zákona (chybělo např. uvedení důvodů pro individuální vzdělávání, bydliště či ročníku). Dále v jednom případě chybělo rozhodnutí ředitele školy o individuálním vzdělávání a v jedné škole bylo u 4 žáků individuální vzdělávání povoleno na delší období, než bylo uvedeno v žádosti.

Současně bylo kontrolováno také správné vykázání individuálně vzdělávaného žáka. Chybně vykázaly individuálně vzdělávaného žáka dvě školy (v jednom případě škola vykázala o jednoho individuálně vzdělávaného žáka méně, ve druhém případě to bylo naopak). Ředitelé těchto škol přijali opatření ke zjištěnému nedostatku a zaslali příslušným právnickým osobám opravu výkazu o základní škole.

Ředitel školy může zrušit povolení individuálního vzdělávání, pokud nejsou zajištěny dostatečné podmínky ke vzdělávání, pokud zákonný zástupce neplní podmínky stanovené školským zákonem, pokud žák na konci 2. pololetí neprospl, nelze-li žáka hodnotit v řádném ani náhradním termínu, nebo jej lze zrušit na žádost zákonného zástupce žáka. Individuální vzdělávání bylo některému žákovi zrušeno v 11 školách z 212. Nejčastěji to bylo na základě žádosti zákonného zástupce žáka (v 6 školách) nebo zákonný zástupce neplnil podmínky individuálního vzdělávání dané zákonem (v 5 školách). Ve třech školách byly důvodem zrušení individuálního vzdělávání nedostatečné podmínky ke vzdělávání a v jedné škole nebylo možné žáka hodnotit dle předpisů o individuálním vzdělávání. Školy mohly uvést více důvodů současně.

2.2 Kontext zahájení individuálního vzdělávání z pohledu zákonných zástupců/vzdělavatelů žáků v individuálním vzdělávání

V průběhu přezkušování žáků v kmenové škole byli při prezenční inspekční činnosti dotazováni také zákonní zástupci nebo vzdělavatelé (v názvu grafů dále „ZZ“) individuálně vzdělávaných žáků, kteří je ke zkoušce doprovázeli. V rozhovoru s nimi bylo zjišťováno, jak probíhalo zahájení individuálního vzdělávání, z jakého důvodu se pro něj zákonní zástupci rozhodli, s kým (a zda vůbec) toto rozhodnutí konzultovali, v jakém ročníku bylo jejich dítě, když o individuální vzdělávání požádali, a zda před zahájením povinné školní docházky jejich dítě navštěvovalo mateřskou školu.

² Informace a doporučení Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k individuálnímu vzdělávání (čj. 14821/2007-22).